
Shri Hayagriva Stotram

ಶ್ರೀಹಯಗ್ರೀವಸ್ತೋತ್ರಂ

Document Information

Text title : hayagrIvastotram 2

File name : hayagrIvastotram.itx

Category : vishhnu, stotra, vedAnta-deshika, vishnu

Location : doc_vishhnu

Author : Vedanta Desika

Transliterated by : Sundar Rajan RD [sundar.rajanrd at gmail.com](mailto:sundar.rajanrd@gmail.com), Srivatsan HS sriphy at gmail.com

Proofread by : Sundar Rajan RD, NA, Nivedita R

Latest update : August 29, 2021

Send corrections to : [sanskrit at cheerful dot c om](mailto:sanskrit@cheerfuldotcom)

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

April 27, 2024

sanskritdocuments.org

ಶ್ರೀಹಯಗ್ರೀವಸ್ತೋತ್ರಂ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ .

ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೇಂಕಟನಾಥಾರ್ಯಃ ಕವಿತಾರ್ಕಿಕಕೇಸರೀ .

ವೇದಾಂತಾಚಾರ್ಯವರ್ಯೋ ಮೇ ಸನ್ನಿಧತ್ತಾಂ ಸದಾ ಹೃದಿ ..

ಜ್ಞಾನಾನಂದಮಯಂ ದೇವಂ ನಿರ್ಮಲಸ್ವಟಿಕಾಕೃತಿಂ .

ಆಧಾರಂ ಸರ್ವವಿದ್ಯಾನಾಂ ಹಯಗ್ರೀವಮುಪಾಸ್ಮಹೇ .. 1..

ಸ್ವತಃ ಸಿದ್ಧಂ ಶುದ್ಧಸ್ವಟಿಕಮಣಿಭೂಭೃತ್ಪ್ರತಿಭಟಂ

ಸುಧಾಸದ್ರೀಚೀಭಿದ್ಯುತಿಭಿರವದಾತತ್ರಿಭುವನಂ .

ಅನಂತೈಸ್ತಯ್ಯಂತೈರನುವಿಹಿತಹೇಷಾಹಲಹಲಂ

ಹತಾಶೇಷಾವದ್ಯಂ ಹಯವದನಮೀಡೇಮಹಿ ಮಹಃ .. 2..

ಸಮಾಹಾರಃ ಸಾಮ್ನಾಂ ಪ್ರತಿಪದಮೃಚಾಂ ಧಾಮ ಯಜುಷಾಂ

ಲಯಃ ಪ್ರತ್ಯೂಹಾನಾಂ ಲಹರಿವಿತತಿಬೋಧಜಲಧೇಃ .

ಕಥಾದರ್ಪಕ್ಷುಭ್ಯತ್ಯಧಕಕುಲಕೋಲಾಹಲಭವಂ

ಹರತ್ವಂತಧ್ವಾಂತಂ ಹಯವದನಹೇಷಾಹಲಹಲಃ .. 3..

ಪ್ರಾಚೀ ಸಂಧ್ಯಾ ಕಾಚಿದಂತರ್ನಿಶಾಯಾಃ ಪ್ರಜ್ಞಾದೃಷ್ಟೇರಂಜನಶ್ರೀರಪೂರ್ವಾ .

ವಕ್ತ್ರೀ ವೇದಾನ್ಭಾತು ಮೇ ವಾಜಿವಕ್ತ್ರಾ ವಾಗೀಶಾಖ್ಯಾ ವಾಸುದೇವಸ್ಯ ಮೂರ್ತೀಃ .. 4..

ವಿಶುದ್ಧವಿಜ್ಞಾನಘನಸ್ವರೂಪಂ ವಿಜ್ಞಾನವಿಶ್ರಾಣನಬದ್ಧದೀಕ್ಷಂ .

ದಯಾನಿಧಿಂ ದೇಹಭೃತಾಂ ಶರಣ್ಯಂ ದೇವಂ ಹಯಗ್ರೀವಮಹಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ .. 5..

ಅಪೌರುಷೇಯೈರಪಿ ವಾಕ್ಯಪಂಚೈರದ್ಯಾಪಿ ತೇ ಭೂತಿಮದೃಷ್ಟಪಾರಾಂ .

ಸ್ತುವನ್ನಹಂ ಮುಗ್ಧ ಇತಿ ತ್ವಯೈವ ಕಾರುಣ್ಯತೋ ನಾಥ ಕಟಾಕ್ಷಣೀಯಃ .. 6..

ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯರಮ್ಯಾ ಗಿರಿಶಸ್ಯ ಮೂರ್ತಿದೇವೀ ಸರೋಜಾಸನಧರ್ಮಪತ್ನೀ .

ವ್ಯಾಸಾದಯೋಽಪಿ ವ್ಯಪದೇಶ್ಯವಾಚಃ ಸ್ಪುರಂತಿ ಸರ್ವೇ ತವ ಶಕ್ತಿಲೇಶೈಃ .. 7..

ಮಂದೋಽಭವಿಷ್ಯನ್ನಿಯತಂ ವಿರಿಂಚೋ ವಾಚಾಂ ನಿಧೇ ವಂಚಿತಭಾಗಧೇಯಃ .

ದೈತ್ಯಾಪನೀತಾಂದಯರ್ಯೇವ ಭೂಯೋಽಪ್ಯಧ್ಯಾಪಯಿಷ್ಯೇ ನಿಗಮಾನ್ನ ಚೇತ್ತ್ವಂ

.. 8..

ವಿತರ್ಕಡೋಲಾಂ ವ್ಯವಧೂಯ ಸತ್ವೇ ಬೃಹಸ್ಪತಿಂ ವರ್ತಯಸೇ ಯತಸ್ತ್ವಂ .

ತೇನೈವ ದೇವ ತ್ರಿದಶೇಶ್ವರಾಣಾಮಸ್ಪೃಷ್ಟದೋಲಾಯಿತಮಾಧಿರಾಜ್ಯಂ .. 9..

ಅಗ್ನೌ ಸಮಿದ್ಧಾರ್ಚಿಸಿ ಸಪ್ತತಂತೋರಾತಸ್ಥಿವಾನ್ಮಂತ್ರಮಯಂ ಶರೀರಂ .
 ಅಖಂಡಸಾರೈರ್ಹವಿಷಾಂ ಪ್ರದಾನ್ಯೈರಾಪ್ಯಾಯನಂ ವ್ಯೋಮಸದಾಂ ವಿಧತೈಃ .. 10..
 ಯನ್ಮೂಲಮೀದೃಶ್ಯತಿಭಾತಿ ತತ್ತ್ವಂ ಯಾ ಮೂಲಮಾಮ್ನಾಯಮಹಾದ್ರಮಾಣಾಂ
 .
 ತತ್ತ್ವೇನ ಜಾನಂತಿ ವಿಶುದ್ಧಸತ್ತ್ವಾಸ್ತಾಮಕ್ಷರಾಮಕ್ಷರಮಾತ್ಮಕಾಂ ತೇ .. 11..
 ಅವ್ಯಾಕೃತಾದ್ವ್ಯಾಕೃತವಾನಸಿ ತ್ವಂ ನಾಮಾನಿ ರೂಪಾಣಿ ಚ ಯಾನಿ ಪೂರ್ವಂ .
 ಶಂಸಂತಿ ತೇಷಾಂ ಚರಮಾಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಂ ವಾಗೀಶ್ವರ ತ್ವಾಂ ತ್ವದುಪಜ್ಜವಾಚಃ .. 12..
 ಮುಗ್ಧೇಂದುನಿಷ್ಯಂದವಿಲೋಭನೀಯಾಂ ಮೂರ್ತಿಂ ತವಾನಂದಸುಧಾಪ್ರಸೂತಿಂ .
 ವಿಪಶ್ಚಿತಶ್ಚೇತಸಿ ಭಾವಯಂತೇ ವೇಲಾಮುದಾರಾಮಿವ ದುಗ್ಧಸಿಂಧೋಃ .. 13..
 ಮನೋಗತಂ ಪಶ್ಯತಿ ಯಃ ಸದಾ ತ್ವಾಂ ಮನೀಷಿಣಾಂ ಮಾನಸರಾಜಹಂಸಂ .
 ಸ್ವಯಂ ಪುರೋಭಾವವಿವಾದಭಾಜಃ ಕಿಂಕುರ್ವತೇ ತಸ್ಯ ಗಿರೋ ಯಥಾರ್ಹಂ .. 14..
 ಅಪಿ ಕ್ಷಣಾರ್ಧಂ ಕಲಯಂತಿ ಯೇ ತ್ವಾಮಾಪ್ಲಾವಯಂತಂ ವಿಶದೈರ್ಮಯೂಖೈಃ .
 ವಾಚಾಂ ಪ್ರವಾಹೈರನಿವಾರಿತೈಸ್ತೇ ಮಂದಾಕಿನೀಂ ಮಂದಯಿತುಂ ಕ್ಷಮಂತೇ .. 15..
 ಸ್ವಾಮಿನ್ಯವದ್ಧ್ಯಾನಸುಧಾಭಿಷೇಕಾತ್ಪಹಂತಿ ಧನ್ಯಾಃ ಪುಲಕಾನುಬಂಧಂ .
 ಅಲಕ್ಷಿತೇ ಕ್ವಾಪಿ ನಿರೂಢಮೂಲಮಂಗೇಷ್ಟಿವಾನಂದಧುಮಂಕುರಂತಂ .. 16..
 ಸ್ವಾಮಿನ್ಪ್ರತೀಚಾ ಹೃದಯೇನ ಧನ್ಯಾಸ್ತ್ವದ್ಧ್ಯಾನಚಂದ್ರೋದಯವರ್ಧಮಾನಂ .
 ಅಮಾಂತಮಾನಂದಪಯೋಧಿಮಂತಃ ಪಯೋಭಿರಕ್ಷಾಂ ಪರಿವಾಹಯಂತಿ .. 17..
 ಸ್ತೈರಾನುಭಾವಾಸ್ತ್ವದಧೀನಭಾವಾಃ ಸಮೃದ್ಧವೀರ್ಯಾಸ್ತ್ವದನುಗ್ರಹೇಣ .
 ವಿಪಶ್ಚಿತೋ ನಾಥ ತರಂತಿ ಮಾಯಾಂ ವೈಹಾರಿಕೀಂ ಮೋಹನಪಿಂಛಿಕಾಂ ತೇ .. 18..
 ಪ್ರಾಜ್ಞೈರ್ಮಿತಾನಾಂ ತಪಸಾಂ ವಿಪಾಕಾಃ ಪ್ರತ್ಯಗ್ರನಿಶ್ರೇಯಸಸಂಪದೋ ಮೇ .
 ಸಮೇಧಿಷೀರಂಸ್ತವ ಪಾದಪದ್ಮೇ ಸಂಕಲ್ಪಚಿಂತಾಮಣಯಃ ಪ್ರಣಾಮಾಃ .. 19..
 ವಿಲುಪ್ತಮೂರ್ಧನ್ಯಲಿಪಿಕ್ರಮಾಣಾಂ ಸುರೇಂದ್ರಚೂಡಾಪದಲಾಲಿತಾನಾಂ .
 ತ್ವದಂಘ್ರಿರಾಜೀವರಜಃಕಣಾನಾಂ ಭೂಯಾನ್ ಪ್ರಸಾದೋ ಮಯಿ ನಾಥ
 ಭೂಯಾತ್ .. 20..
 ಪರಿಸ್ಪುರನ್ನೂಪುರಚಿತ್ರಭಾನುಪ್ರಕಾಶನಿರ್ಧೂತತಮೋನುಷಂಗಾಂ .
 ಪದದ್ವಯೀಂ ತೇ ಪರಿಚಿನ್ಮಹೇಽಂತಃ ಪ್ರಬೋಧರಾಜೀವವಿಭಾತಸಂಧ್ಯಾಂ .. 21..
 ತ್ವತ್ಕಿಂಕರಾಲಂಕರಣೋಚಿತಾನಾಂ ತ್ವಯೈವ ಕಲ್ಪಾಂತರಪಾಲಿತಾನಾಂ .
 ಮಂಜುಪ್ರಣಾದಂ ಮಣಿನೂಪುರಂ ತೇ ಮಂಜೂಷಿಕಾಂ ವೇದಗಿರಾಂ ಪ್ರತೀಮಃ ..
 22..
 ಸಂಚಿಂತಯಾಮಿ ಪ್ರತಿಭಾದಶಾಸ್ಥಾನಂಧುಕ್ಷಯಂತಂ ಸಮಯಪ್ರದೀಪಾನ್ .
 ವಿಜ್ಞಾನಕಲ್ಪದ್ರುಮಪಲ್ಲವಾಭಂ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಮುದ್ರಾಮಧುರಂ ಕರಂ ತೇ .. 23..

ಚಿತ್ತೇ ಕರೋಮಿ ಸ್ಫುರಿತಾಕ್ಷಮಾಲಂ ಸವ್ಯೇತರಂ ನಾಥ ಕರಂ ತ್ವದೀಯಂ .
 ಜ್ಞಾನಾಮೃತೋದಂಚನಲಂಪಟಾನಾಂ ಲೀಲಾಘಟೀಯಂತ್ರಮಿವಾಶ್ರಿತಾನಾಂ .. 24..
 ಪ್ರಬೋಧಸಿಂಧೋರರುಣೈಃ ಪ್ರಕಾಶೈಃ ಪ್ರವಾಲಸಂಘಾತಮಿವೋದ್ವಹಂತಂ .
 ವಿಭಾವಯೇ ದೇವ ಸಪುಸ್ತಕಂ ತೇ ವಾಮಂ ಕರಂ ದಕ್ಷಿಣಮಾಶ್ರಿತಾನಾಂ .. 25..
 ತಮಾಂಸಿ ಭಿತ್ತ್ವಾ ವಿಶದೈರ್ಮಯೂಖೈಃ ಸಂಪ್ರೀಣಯಂತಂ ವಿದುಷಶ್ಚಕೋರಾನ್ .
 ನಿಶಾಮಯೇ ತ್ವಾಂ ನವಪುಂಡರೀಕೇ ಶರದ್ಧನೇ ಚಂದ್ರಮಿವ ಸ್ಫುರಂತಂ .. 26..
 ದಿಶಂತು ಮೇ ದೇವ ಸದಾ ತ್ವದೀಯಾಃ ದಯಾತರಂಗಾನುಚರಾಃ ಕಟಾಕ್ಷಾಃ .
 ಶ್ರೋತ್ರೇಷು ಪುಂಸಾಮಮೃತಂ ಕ್ಷರಂತೀಂ ಸರಸ್ವತೀಂ ಸಂಶ್ರಿತ ಕಾಮಧೇನುಂ .. 27..
 ವಿಶೇಷವಿತ್ಪಾರಿಷದೇಷು ನಾಥ ವಿದಗ್ಧಗೋಷ್ಠೀಸಮರಾಂಗಳೇಷು .
 ಜಿಗೀಷತೋ ಮೇ ಕವಿತಾರ್ಕಿಕೇಂದ್ರಾನ್ ಜಿಹ್ವಾಗ್ರಸಿಂಹಾಸನಮಭ್ಯುಪೇಯಾಃ .. 28..
 ತ್ವಾಂ ಚಿಂತಯಂಸ್ತ್ವ ನ್ನಯತಾಂ ಪ್ರಪನ್ನಸ್ತ್ವಾ ಮುದ್ಗ್ಲ ಣನ್ ಶಬ್ದಮಯೇನ ಧಾಮ್ನಾ
 .
 ಸ್ವಾಮಿನ್ನಮಾಜೇಷು ಸಮೇಧಿಷೀಯ ಸ್ವಚ್ಛಂದವಾದಾಹವಬದ್ಧಶೂರಃ .. 29..
 ನಾನಾವಿಧಾನಾಮಗತಿಃ ಕಲಾನಾಂ ನ ಚಾಪಿ ತೀರ್ಥೇಷು ಕೃತಾವತಾರಃ .
 ಧ್ರುವಂ ತವಾನಾಥಪರಿಗ್ರಹಾಯಾಃ ನವಂ ನವಂ ಪಾತ್ರಮಹಂ ದಯಾಯಾಃ .. 30..
 ಅಕಂಪನೀಯಾನ್ಯಪನೀತಿಭೇದೈರಲಂಕೃಷೀರನ್ ಹೃದಯಂ ಮದೀಯಂ .
 ಶಂಕಾಕಲಂಕಾಪಗಮೋಜ್ಜ್ವಲಾನಿ ತತ್ತ್ವಾನಿ ಸಮ್ಯಂಚಿ ತವ ಪ್ರಸಾದಾತ್ .. 31..
 ವ್ಯಾಖ್ಯಾಮುದ್ರಾಂ ಕರಸರಸಿಜೈಃ ಪುಸ್ತಕಂ ಶಂಖಚಕ್ರೇ
 ಬಿಭ್ರದ್ಭಿನ್ನಸ್ಥಟಿಕರುಚಿರೇ ಪುಂಡರೀಕೇ ನಿಷಣ್ಣಃ .
 ಅಮ್ಲಾನಶ್ರೀರಮೃತವಿಶದೈರಂಶುಭಿಃ ಪ್ಲಾವಯನ್ ಮಾಂ
 ಆವಿರ್ಭೂಯಾದನಘಮಹಿಮಾ ಮಾನಸೇ ವಾಗಧೀಶಃ .. 32..
 ವಾಗರ್ಥಸಿದ್ಧಿಹೇತೋಃ ಪರತ ಹಯಗ್ರೀವಸಂಸ್ತುತಿಂ ಭಕ್ತ್ಯಾ .
 ಕವಿತಾರ್ಕಿಕಕೇಸರಿಣಾ ವೇಂಕಟನಾಥೇನ ವಿರಚಿತಾಮೇತಾಂ .. 33..
 .. ಇತಿ ಶ್ರೀಹಯಗ್ರೀವಸ್ತೋತ್ರಂ ಸಮಾಪ್ತಂ ..
 ಕವಿತಾರ್ಕಿಕಸಿಂಹಾಯ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಶಾಲಿನೇ .
 ಶ್ರೀಮತೇ ವೇಂಕಟೇಶಾಯ ವೇದಾಂತಗುರವೇ ನಮಃ ..

The initial verses differ from the Hayagriva
 stotra vyAkhyA/commentary posted separately.

Encoded by Sundar Rajan RD

Alternatively, encoded by Srivatsan H

Proofread by Sundar Rajan RD, Nivedita R

श्रीहयग्रीवस्तोत्रम्

Shri Hayagriva Stotram

pdf was typeset on April 27, 2024

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

